

Pestprotocol
R.K. Basisschool De Meent, Leunen

Op weg van 'hoe knap ben je?'
naar 'hoe ben je knap?'

R.K. Basisschool De Meent

Kapelweg 3

5809 AJ Leunen

tel. (0478) 55 01 25

e-mail: info@bs-demeent.nl

www.bs-demeent.nl

Inhoudsopgave

1. Doelstelling
2. Voorwaarden
3. Wat verstaan wij onder pesten?
 - a. Het verschil tussen plagen en pesten
 - b. Signalen
4. Hoe gaan wij om met pesten en met het voorkomen van pesten
 - a. Regels die gelden op school en daarbuiten
5. Uitvoering van het pestprotocol
 - a. De vier stappen
 - b. Onze begeleiding m.b.t. de leerlingen
 - c. Onze ADVIEZEN aan ouders
6. Digitaal Pesten

Bijlagen:

1. "Dit kan niet formulier"
2. Groepsaffiche regels
3. Adviezen ouders

1. Doelstelling

Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Het is belangrijk om hiervoor regels en afspraken te maken. Zodra zich ongewenste situaties voordoen, kunnen leerlingen en volwassenen elkaar aanspreken op die regels en afspraken.

2. Voorwaarden

- Pesten is een probleem van alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwigende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders).
- De school probeert pestproblemen te voorkomen. Het onderwerp pesten wordt met de kinderen bespreekbaar gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten zich voordoet, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten blijft voortduren moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken.
- Op basisschool De Meent zijn twee interne contactpersonen aangesteld. Dit zijn Greetje Bos en Marloes Philipsen. Zij hebben een doorverwijsfunctie naar bijvoorbeeld een externe vertrouwenspersoon.

3. Wat verstaan wij onder pesten

3.a Het verschil tussen plagen en pesten

	PLAGEN		PESTEN
1	Gebeurt spontaan.	1	Gebeurt met opzet: de pester weet vooraf wie hij/zij zal pesten en op welke manier.
2	Heeft geen kwade bijbedoeling.	2	Wil iemand bewust kwetsen en/of kleineren.
3	Duurt niet lang en gebeurt niet vaak.	3	Kan lang blijven duren, gebeurt meer dan eens en regelmatig. Houdt niet vanzelf op.
4	Speelt zich af tussen gelijken.	4	De strijd is ongelijk, de pester heeft altijd de bovenhand. De pester voelt zich machtig als het slachtoffer zich machteloos voelt.
5	Is meestal te verdragen of plezierig, maar kan ook kwetsend zijn.	5	De pester heeft geen positieve bedoeling, wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
6	De rollen liggen niet vast.	6	Heeft een vaste structuur. De pesters zijn meestal dezelfde en het slachtoffer ook. Als het slachtoffer wegvalt, kan de pester op zoek gaan naar een ander slachtoffer
7	De eventuele pijn is draaglijk.	7	Als er niet op tijd iets aan wordt gedaan, kunnen de lichamelijke en geestelijke gevolgen ingrijpend zijn en

			lang nawerken.
8	De vriendschap wordt hervat.	8	Het is niet makkelijk om na het pesten een goede relatie op te bouwen.
9	Het blijft een lid van de groep.	9	Het gepeste kind is geïsoleerd, voelt zich eenzaam en voelt dat hij/zij niet meer bij de groep hoort.
10	De sfeer in de groep blijft goed.	10	Geeft een dreigend, onveilig gevoel in de groep. Iedereen is angstig, omdat men bang is de volgende te zijn die gepest zal worden.

3.b Signalen

Deze lijst is slechts een globale richtlijn en is niet volledig.

Sommige items op zich hoeven nog geen aanleiding te geven om je ongerust te maken; een combinatie van meerdere items zou wel eens aanleiding kunnen zijn dat er meer aan de hand is. Sommige items zijn op zich een direct probleem of delict. Verder kunnen sommige signalen zowel van toepassing zijn op de pester als op de gepeste.

Signalen pester kunnen o.a. zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- Briefjes doorgeven
- Beledigen
- Opmerkingen maken over kleding
- Isoleren en negeren
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen
- Op weg naar huis achterna rijden
- Naar het huis van de gepeste gaan
- Bezittingen afpakken
- Schelden of schreeuwen
- Pesten via social media / chats
- Afwijkend gedrag van wat voor een kind, de leeftijd en de situatie normaal is
- Afwijkende ideeën over wat wel en niet mag
- Ernstige ongehoorzaam zijn / autoriteitsconflicten
- Slechte motivatie, negatieve houding en slechte resultaten op school
- Onverschilligheid t.a.v. ouders/ouders/agenten
- Liegen bij aanhouding/verhoren en geen autoriteitsgevoelig gedrag vertonen
- Vernielingen en vandalisme
- Agressief zijn naar andere kinderen en met agressie problemen oplossen
- Impulsief gedrag als brandjes stichten
- (kleine) diefstallen
- Seksueel uitdagen naar andere kinderen en volwassenen
- Weinig vrienden hebben en erg groepsgevoelig zijn
- Weglopen
- Onderhuids pesten (o.a. praten over - via oogcontact - gezichts-uitdrukkingen)

Signalen gepeste leerling kunnen o.a. zijn:

- Lichamelijke klachten
- Veel praten over dood en dood willen
- Eenzaam voelen / ontbreken van steun
- Weinig vrienden
- Angstig, bang en stressgevoelig zijn
- Spijbelgedrag

- Niet alleen durven zijn
- Laag zelfbeeld
- Afwijkend gedrag van wat voor een kind, de leeftijd en de situatie normaal is
- Slechte motivatie, negatieve houding en slechte resultaten op school

Signalen meelopers kunnen o.a. zijn:

- Actief meepesten, maar er niet mee beginnen
- Niet schuldig voelen (niet verantwoordelijk voelen)
- Bang om zelf slachtoffer te worden
- Versterken succes van pesters, door op afstand toe te kijken en te lachen

Signalen zwijgende middengroep kunnen o.a. zijn:

- Niet direct betrokken bij pesten
- Mede bepalend voor het al dan niet voorkomen van pesten
- Bang om zelf gepest te worden

4. Hoe gaan wij om met pesten en met het voorkomen van pesten

Het uitgangspunt is dat we er naar streven om pesten zoveel mogelijk te voorkomen. Dit proberen we op de volgende manieren:

- In gesprek met de leerlingen blijven
- Oudergesprekken voeren
- Leerlingen blijven observeren
- Minimaal 1x per schooljaar een sociogram van de groep te maken in groep 3 t/m 8
Afname hiervan wordt opgenomen in de toetskalender
- Wekelijks een les uit de Vreedzame School
- Het voorbeeld van de leerkrachten en de ouders is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten, ouders en leerlingen horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen
- Leerkrachten en ouders moeten alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.
- Een effectieve manier om pesten te voorkomen, te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen.
- In het begin van het schooljaar stelt elke groep een omgangsprotocol op
- Het opstellen én naleven van school- en klasseregels
- De icp-ers geven jaarlijks een presentatie over hun taak in alle groepen

4.a Regels die gelden op school en daarbuiten

Basisregel: Behandel de ander zoals je zelf behandeld wenst te worden

1. Wij luisteren naar elkaar
2. Wij doen niet iets bij een ander dat we zelf ook niet prettig vinden
3. We noemen elkaar bij de voornaam
4. Wij spelen en werken samen. Iedereen hoort erbij. Buitensluiten vinden wij niet goed
5. Wij blijven van elkaar en van elkaars spullen af
6. Wanneer je wilt dat de ander stopt: DENK na en zeg STOP HOU OP; je kijkt de ander aan en je weet zeker dat de ander je gehoord heeft

7. Als je kwaad bent ga je niet slaan, schoppen, spugen, krabben maar probeer je het eerst samen uit te praten. Ga anders naar de meester of juf die in de buurt is
8. Na het uitpraten van een ruzie maken we weer een nieuwe start
9. Wij letten niet zoveel op elkaar en roddelen niet over elkaar
10. Wij beoordelen niet iemand op het uiterlijk
11. Wij lachen en schelden niemand uit
12. Klikken: niet zomaar klikken. Wel: aan de juf of meester vertellen als er iets gebeurt wat je gevaarlijk of niet prettig vindt en wanneer iemand opzettelijk iets beschadigt
13. Opzettelijk iemand pijn doen, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is beslist niet toegestaan
14. Vertel de meester of juf wanneer je zelf of iemand anders wordt gepest

Kinderen die pesten zitten zelf in de nesten.

5. Uitvoering van het pestprotocol

De leerkracht en waar van toepassing de intern begeleider/directeur zorgen voor een goede dossiervorming.

5.a De vier stappen

stap 1:

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij er eerst zelf (en samen) uit te komen.

stap 2:

De leerlingen vragen hulp van de leerkracht of van de mediators. De leerkracht kan de mediators ook inschakelen!

Wanneer de groep iets opvangt, meldt ze dat ook bij de leerkracht. Dit is geen klikken. De groep is gezamenlijk verantwoordelijk.

stap 3:

De leerkracht of de mediator(en) brengt(en) de partijen bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert/proberen samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

stap 4:

Bij herhaaldelijke pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest maakt. De Intern Begeleider wordt ingeschakeld; de directeur wordt op de hoogte gebracht.

De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties).

Ook wordt de naam van de pester op het "Dit-kan-niet" formulier genoteerd. Dit formulier is als sjabloon te gebruiken in ESIS – registratie – soort registratie = incident – soort incident = pesten. Bij kies sjabloon is het formulier dit-kan-niet terug te vinden.

Bij melding in ESIS worden de ouders op de hoogte gebracht van het pestgedrag.

Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

NB. Indien er sprake is van dusdanig ernstig gedrag, worden ouders al direct geïnformeerd

CONSEQUENTIES behorende bij stap 4:

De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten:

In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het bij hem melden) en vervolgens leveren stap 1 t/m 4 geen positief resultaat op voor de gepeste. Dan neemt de leerkracht duidelijk een stelling in.

De straf is opgebouwd in 5 fases; afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn / haar gedrag:

fase 1:

- Time-out op een vast afgesproken plaats (op het plein)
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn
- Een schriftelijke opdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem
- Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

fase 2:

Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in de 'Dit-kan-niet' map en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem (bv. met een pestprogramma en/of een pestcontract).

fase 3:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Onderwijsbegeleidingsdienst(BCO), de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

fase 4:

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school.

fase 5:

Indien ouders niet meewerken om het pestgedrag te beëindigen wordt het bestuur ingeschakeld.

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. Het SPOV reglement 'Schorsing en verwijdering' is dan van toepassing.

Van alle fases dient een goede schriftelijke verslaglegging bijgehouden te worden in ESIS. We gebruiken hiervoor het "Dit-kan-niet" formulier. (bijlage 1)

5.b Onze begeleiding m.b.t. de leerlingen

Begeleiding van de gepeste leerling (door leerkracht en IB-er):

- We nemen contact op met de ouders: elkaar informeren, overleggen, inleven in het kind; bespreken wat de oorzaak zou kunnen zijn.
- We tonen medeleven en luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest.
- We gaan na hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- We laten de leerling inzien dat je soms ook op een andere manier kunt reageren. We gaan na welke oplossing het kind zelf wil.
- We benadrukken de sterke kanten van het kind.
- We stimuleren het dat de leerling zich anders/beter opstelt.

- We belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- We praten met de ouders van het kind (en de ouders van de pester).
- We plaatsen het kind niet in een uitzonderingspositie door het over te beschermen.
- We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, hulp in zoals: schoolmaatschappelijk werk, sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD. Een nieuwe sport of club kan ook een optie zijn.

Begeleiding van de pester (door leerkracht en IB-er):

- We nemen contact op met de ouders: elkaar informeren, overleggen, inleven in het kind; bespreken wat de oorzaak zou kunnen zijn. (evt. brochure meegeven)
- We praten met de pester en we zoeken naar de reden van het pesten.
- We laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- We laten inzien welke positieve kanten de gepeste heeft
- We bespreken de schoolregels t.a.v. pesten
- We geven schouderklopjes bij het (weer) houden aan de schoolregels of straffen wanneer het kind wel pest.
- Het kind leren niet meteen te reageren, leren beheersen. We gebruiken hiervoor de stappen uit de Vreedzame School.
- We laten excuses aanbieden.
- We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, hulp in zoals: schoolmaatschappelijk werk, sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD. Een nieuwe sport of club kan ook een optie zijn
- We blijven als leerkrachten alert. We spreken bij herhaling de pester er weer op aan.

De grote groep (door leerkracht en IB-er):

- We maken het probleem bespreekbaar in de groep.
- We stimuleren dat de kinderen een eigen standpunt innemen en eventueel partij trekken voor de gepeste leerling.
- We bespreken met de leerlingen dat “meedoen” met de pester meestal kan leiden tot verergering van het probleem.
- We laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- We laten inzien welke positieve kanten de gepeste heeft
- We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, hulp in zoals: schoolmaatschappelijk werk, sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD.

5.c Onze ADVIEZEN aan ouders

Deze adviezen geven we mee aan de ouders indien er sprake is van pesten (zie bijlage 3):

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Bespreek met uw kind wat u samen kunt doen.
- Pesten kunt u het best met de leerkracht bespreken.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Stimuleer uw kind om naar de leerkracht te gaan.
- Doe niets buiten uw kind om, uw kind kan u zo vertrouwen.
- Onderneem wel actie, ook als uw kind dit niet wil.
- Zoek naar geschikte hulp voor uw kind, zodat het meer weerbaar wordt.
- Neem contact op met de school, vereniging waar het pestgedrag heeft plaatsgevonden.
- Informeer alle partijen (school, ouders, vereniging).
- Afhankelijk van de situatie kunnen ouders onderling contact met elkaar opnemen.

Adviezen aan de ouders van pesters en meelopers:

- Maak duidelijk dat u het gedrag van uw kind niet accepteert.
- Neem het probleem van uw kind en kritiek op uw kind serieus.
- Erkennen dat uw kind pest en hiernaar handelen
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak zichtbaar dat zijn/haar gedrag weinig sociale contacten oplevert
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school/vereniging staat.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Informeer alle partijen (school, ouders, vereniging).
- Afhankelijk van de situatie kunnen ouders onderling contact met elkaar opnemen.

Adviezen aan de ouders van alle kinderen (inclusief de zwijgende middengroep):

- Spreek de pester niet rechtstreeks op zijn gedrag aan.
- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Houd rekening met de gevoelens van alle betrokken partijen.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- Leer uw kind zijn gevoelens onder woorden te brengen.
- Stimuleer het kind om samen pestgedrag te melden.
- Praat met uw kind over school en over relaties in de klas en over relaties binnen de vereniging.
- Afhankelijk van de situatie kunnen ouders onderling contact met elkaar opnemen.

Adviezen aan verenigingen:

Omdat pesten niet alleen voorkomt op school, maar vaak ook na schooltijd en tijdens activiteiten van verenigingen is het ook van belang dat er contact is tussen ouders, verenigingen en school.

- Stel een vertrouwenspersoon aan binnen de vereniging.
- School uw vrijwilligers in onderwerp Pesten.
- Onderschat de situatie niet, neem ouders en kinderen serieus in hun verhaal.
- Hou contact met ouders en eventueel school.
- Doe mee aan Vreedzame wijk project.

6. Digitaal pesten

Sociale media heeft ondertussen een heleboel communicatiemiddelen die inmiddels nauwelijks meer weg te denken zijn uit de leefwereld van kinderen. Over het algemeen hebben kinderen hier veel leuke ervaringen mee maar soms gaat het fout. Chatboxen, msn en sms kunnen een bron van pesterijen zijn. Deze vorm van pesten wordt ook wel digitaal pesten of online pesten genoemd. Omdat het niet meer is weg te denken, besteden we hier ook een hoofdstuk aan.

Als school volgen wij het protocol sociale media SPOVenray welke te vinden is op de website van www.spovenray.nl

Wat is digitaal pesten?

Onder digitaal pesten wordt verstaan:

- Iemand een gemene email, app of sms sturen.
- Iemand uitschelden of belachelijk maken per sociale media. Iemand een dreigmailtje, dreig app of dreig sms sturen.

- Foto's van iemand anders op internet zetten.
- Een berichten-bom versturen. (Het versturen van ontzettend veel berichten tegelijk aan één persoon. Hierdoor kunnen bij die persoon programma's op de computer vastlopen en is hij of zij heel lang bezig om alle berichtjes te verwijderen.)
- Iemand opzettelijk een virus versturen.
- Gehackt worden. (Een hacker kan bijvoorbeeld de computer onbruikbaar maken of aan privé informatie komen.)

Tips voor kinderen: om digitaal pesten te voorkomen

De volgende tips om digitaal pesten te voorkomen kunnen zowel op school als thuis worden besproken en gebruikt:

- Kijk uit met het geven van je adres en (mobiele) telefoonnummer, maar ook foto's van jezelf of je familie. Je weet nooit wat anderen daar mee doen.
- Geef nooit zomaar je password, pincode of paspoortnummer aan instellingen of personen die je via internet kent.
- Vraag je ouders om toestemming als op internet gevraagd wordt een registratieformulier in te vullen.
- Laat geen onbekenden toe in je contactenlijst.
- Bedenk dat je op internet nooit zeker weet met wie je te maken hebt.
- Maak geen afspraakjes tenzij je weet wie het is.
- Wil je afspreken met iemand die je via internet kent? Spreek dan af op een plek waar veel mensen zijn. Neem iemand mee en laat thuis weten waar je bent.
- Je anders voordoen dan je bent kan geinig zijn, maar ook gevaarlijk. Ook degene met wie je chat kan anders zijn dan hoe hij of zij zich voordoet. Dat anders voordoen kan leuk zijn, maar jij bepaalt (of de ander met wie je aan het chatten bent) wanneer het genoeg is.
- Let op wat je doet voor een webcam. Laat je niks wijsmaken. Als jouw foto's of filmpje voor altijd over het internet zwerven krijg je spijt en kun je het niet meer terugdraaien.
- Wees voorzichtig met pop-up-berichten als 'wil je dit downloaden?' of 'wil je een gratis MP3-speler?'. Klik altijd op 'nee' of klik de pop-up weg. Deze berichten zijn meestal nep en kunnen je computer stukmaken. Als je twijfelt, vraag je ouders om advies.
- Wees voorzichtig met het openen van bestanden die aan een e-mail zijn gehecht. In deze attachments kunnen virussen zitten, die je computer kapot kunnen maken. Wees extra voorzichtig als je de afzender van de e-mail niet kent! Niet openen dus.
- Als je iets ziet dat je naar vindt, klik het dan weg. Je hoeft er toch verder niet naar te kijken?
- Meld vervelende sites bij de volgende meldpunten: www.meldpunt.nl (als je iets ziet op internet wat discrimineert) www.meldpunt-kinderporno.nl (als je kinderporno tegenkomt, bijvoorbeeld in spam).
- Ga zelf niet schelden via mail, sms, app of chat. Woorden komen harder aan als je ze leest en je kunt niet zien hoe de ander reageert.

Tips voor kinderen: wat je kunt doen wanneer je digitaal gepest wordt

- Log uit of blokkeer de persoon die naar tegen je doet.
- Negeer pest-mails. Antwoord niet. Ga niet terug pesten.
- Maak een printje van de conversatie, mail of "rare site" en vraag om hulp bij je ouders en leerkracht.
- Praat erover met vrienden, ouders of je leerkracht.
- Voel je niet schuldig als er iets vervelends gebeurt. Het is niet jouw schuld en je hebt het niet zelf uitgelokt.

Tips voor ouders

- Laat een kind nooit alleen met een computer, zorg dat je je kind kunt zien als hij achter de computer zit.

- Praat geregeld met uw kinderen over wat ze on line doen en met wie ze praten en toon interesse als je kind iets wil vertellen of laten zien.
- Surf regelmatig samen met uw kind. Neem de tijd om te zien wat uw kind op het internet doet, wat zijn of haar interesses zijn en leer zelf ook werken met de programma's die uw kind gebruikt.
- Maak duidelijke afspraken met uw kind over het internetgebruik zoals de tijd die online wordt doorgebracht (hiervoor kunnen ook de tips voor kinderen gebruikt worden).
- Help uw kind een nickname of e-mailadres te kiezen waaruit geen persoonlijke informatie kan worden afgeleid. Voorkom vooral suggestieve namen zoals 'lovelygirl'.
- Instrueer kinderen om geen persoonlijke gegevens aan onbekenden te geven (adres, telefoonnummer, bankrekeningnummer, etc.).
- Maak uw kind duidelijk dat de virtuele wereld een schijnwereld is. Wat gepresenteerd wordt als echt kan een verzinsel zijn.
- Bij jonge kinderen is het nuttig om af en toe de 'history' van de browser te bekijken. Hier kunt u zien waar ze geweest zijn. Instrueer tieners dat de history niet gewist mag worden.
- Zorg dat er een goede virusscanner op uw pc staat en ververs regelmatig de bijbehorende database van bekende virussen. Vraag uw kinderen het u te melden wanneer de pc 'raar' doet.

Tips voor leerkrachten

- Neem digitaal pesten serieus!
- Praat met uw leerlingen over de leuke en de minder leuke kanten van internet. Bespreek ook wat uw leerlingen kunnen doen om pesten te voorkomen of te stoppen (zie tips voor kinderen).
- Eventueel kunt u met uw leerlingen een internetprotocol opstellen waarin staat beschreven wat uw leerlingen wel en niet mogen doen op internet (op school).
- De school kan ervoor zorgen dat sociale media en andere toepassingen die niet direct het onderwijs dienen, niet toegankelijk zijn op de computers van de school.

Het protocol Internet, e-mail, mobieltjes is hierbij van toepassing.

***Leerkrachten, leerlingen en de medezeggenschapsraad
onderschrijven gezamenlijk
dit pestprotocol.***

Dit pestprotocol wordt verkort opgenomen in de schoolgids en ligt ter inzage in de directiekamer en de i.b. ruimte.

Alle leerkrachten hebben een exemplaar van dit protocol.

Bijlage 1: "Dit kan niet formulier"

DIT KAN NIET

FORMULIER VAN _____**Fase 1** (verantwoordelijkheid leerkracht + ouders)

<i>Datum</i>	<i>Signaal</i>	
		Time out
		Nablijven en schriftelijke opdracht
		Melding naar ouders
		Gesprek bewustwording
		Afspraken gedragsverandering (pestcontract)

Fase 2 (verantwoordelijkheid leerkracht, intern begeleider en/ of directeur en ouders)

<i>Datum</i>	<i>Signaal</i>	
		Gesprek met ouders op school (Verslag leggen. Afschrift naar ouders)

Fase 3 (verantwoordelijkheid Intern Begeleider en /of directeur + ouders)

<i>Datum</i>	<i>Signaal</i>	
		Contact met deskundige(n)

Fase 4 (verantwoordelijkheid directeur/intern begeleider, leerkracht + ouders)

<i>Datum</i>	<i>Signaal</i>	
		Plaatsing in een andere groep

Fase 5 (verantwoordelijkheid directie, bestuur + ouders)

<i>Datum</i>	<i>Signaal</i>	
		Schorsing/Verwijdering

Bijlage 2: Groepsaffiche regels basisdocument

REGELS DIE GELDEN op school en daarbuiten

Basisregel: Respect is de basis in de omgang met elkaar.

1. Wij luisteren naar elkaar
2. Wij doen niet iets bij een ander dat we zelf ook niet prettig vinden
3. We noemen elkaar bij de voornaam
4. Wij spelen en werken samen. Iedereen hoort erbij. Buitensluiten vinden wij niet goed
5. Wij blijven van elkaar en van elkaars spullen af
6. Wanneer je wilt dan de ander stopt: DENK na en zeg STOP,HOU OP; je kijkt de ander aan en je weet zeker dat de ander je gehoord heeft
7. Als je kwaad bent ga je niet slaan, schoppen, spugen, krabben maar probeer je eerst samen te praten. Ga anders naar de meester of juf
8. Na het uitpraten van een ruzie maken we weer een nieuwe start
9. Wij letten niet zoveel op elkaar en roddelen niet over elkaar
10. Wij beoordelen niet iemand op het uiterlijk
11. Wij lachen en schelden niemand uit
12. Klikken: niet zomaar klikken. Wel: aan de juf of meester vertellen als er iets gebeurt wat je gevaarlijk of niet prettig vindt en wanneer iemand opzettelijk iets beschadigt
13. Opzettelijk iemand pijn doen, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is beslist niet toegestaan
14. Vertel de meester of juf wanneer je zelf of iemand anders wordt gepest

Kinderen die pesten zitten zelf in de nesten.

(Deze regels gelden ook tijdens het overblijven)

Groep: _____ **Schooljaar:** _____

- **Wij verklaren dat wij weten wat pesten is en wat wij moeten doen om pesten te voorkomen.**
- **Wij beloven dat wij ons uiterste best zullen doen niet te pesten.**
- **Wij proberen er voor te zorgen dat onze klas een pestvrije klas is, nu en in de toekomst.**

ONZE HANDTEKENINGEN:

Bijlage 3: Adviezen ouders

Aan de ouders,

Omdat er op dit moment sprake is van pestgedrag in de groep van uw kind, geven wij adviezen mee. Natuurlijk is er reeds contact geweest met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pesters. Indien nodig nemen wij verder ook nog contact op met de overige ouders.

De ouders van de gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Pesten kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Als pesten niet op school gebeurt maar op straat, probeert U dan contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Stimuleer uw kind positief; zgn. schouderklopjes. Hierdoor kan het zelf-respect vergroot worden of weer terug komen.
- Bewegen –sporten: Samen wandelen-rennen; stimuleren tot buiten spelen; stimuleren tot het beoefenen van een sport
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Stimuleer de leerling om naar de leerkracht te gaan.

De ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind. Schouderklopjes geven – waar nodig is straffen.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt de kans pester te worden.

De ouders van alle kinderen:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Houd rekening met de gevoelens van de ouders van zowel het gepeste kind als ook de gevoelens van de pester.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen

Met vriendelijke groet,